

Nr 576

Av herr Carlsson, Eric, och herr Sundin, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 75, med förslag till lag angående ändring i lagen den 29 juni 1946 (nr 431) om folkpensionering, m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 75/1960 föreslås avsevärda ändringar i gällande lagar angående folkpensionering. Bland annat föreslås förbättringar i utgående folkpensioner ävensom i änkepensioneringen.

För »övergångsänkorna» innebär förslaget att änkepension kan utgå efter inkomstprövning. Att en förbättring åstadkommes för dessa grupper är både nödvändigt och tacknämligt.

Nuvarande inkomstprövning innebär att änkepension och hustrutillägg jämte de index- och standardtillägg, som utgår å dessa förmåner, liksom bostadstillägg minskas med en tredjedel av den del av den pensionsberättigades årsinkomst, som ligger mellan 1 000 och 1 400 kronor, och med två tredjedelar av inkomst därutöver. För gift pensionsberättigad är motsvarande gränsbelopp 750 resp. 1 050 kronor. För förmögenhet överstigande 20 000 kronor (för gift pensionsberättigad 15 000) medför överstigande del en höjning av årsinkomsten med 20 procent av det belopp varmed förmögenheten överstiger angivna gränsbelopp. För äkta makar anses årsinkomst och förmögenhet utgöra hälften av makarnas sammanlagda inkomst och förmögenhet.

Vad först inkomstgränserna för erhållande av inkomstprövade pensionsförmåner angår, synes det med hänsyn till inkomstutveckling och standardhöjning i samhället rimligt att de uppjusteras. Till detta skall också läggas det ur rent mänsklig synpunkt värdefulla att äldre människor stimuleras till en arbetsinsats. Ur både psykisk och fysisk synpunkt har detta stort värde många gånger.

I fråga om skärpningsprocenten å förmögenheten innebär denna att ägandet av ett egna hem eller en mindre jordbruksfastighet helt eller delvis berövar möjligheten att få inkomstprövade folkpensionsförmåner. Ett taxeringsvärde å 40 000 kronor innebär ju enligt gällande normer en beräknad inkomst å 4 000 kronor ($40\,000 - 20\,000 = 20\,000 \cdot 20\% = 4\,000$ kronor). Till denna fixerade inkomst skall sedan även läggas värdet av bostadsförmån. Denna hårda värdering ur inkomsttagarsynpunkt innebär att t. ex. en egna hemsägare faktiskt tvingas att börja »äta upp» sin fastighet innan han kan få del av inkomstprövad pensionsförmån. Det kan icke vara rimligt och riktigt att så skall vara förhållandet.

Mot bakgrunden av vad som anförts synes det motiverat att nuvarande gränser för erhållande av inkomstprövade pensionsförmåner höjes med 1 000 kronor i avvaktan på socialförsäkringskommitténs kommande förslag i denna fråga. Därmed skulle en del av olägenheterna med såväl nuvarande snäva inkomstregler försvinna liksom också nackdelarna av den alltför hårda förmögenhetsvärdering som nu tillämpas.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta

- 1) att inkomstgräns för erhållande av inkomstprövad pensionsförmån måtte höjas med 1 000 kronor;
- 2) att utskottet måtte utarbeta erforderlig författningstext.

Stockholm den 24 mars 1960

Eric Carlsson

Sven E. Sundin

Nr 577

Av herr Ewerlöf m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 75, med förslag till lag angående ändring i lagen den 29 juni 1946 (nr 431) om folkpensionering, m. m.

(Lika lydande med motion nr 718 i Andra kammaren)

Stockholm den 25 mars 1960

K. G. Ewerlöf

Ragn. Bergh

Carl Eskilsson

E. Birke

Erik Hagberg

G. Svärd